

VOORWOORD

Met genoegen bieden wij u het jaarverslag 2003 van de Stichting "Zevenaar Ontmoet Mátészalka" (ZOM) aan.

In het jaarverslag geeft het bestuur inzicht in de activiteiten en een financieel verslag.

2003 is het 10 jaar geleden dat de Stichting ZOM is opgericht. Eind 1993 is op initiatief van het Vestersbos, school voor beroepsonderwijs en de Algemene Woningbouw Stichting Zevenaar (ASWZ) de ZOM opgericht. In de afgelopen 10 jaar is er veel tot stand gekomen.

Als toekomstig lid van de Europese Gemeenschap zal er voor de Hongaren veel meer mogelijkheden komen om voor hun land op te komen en gebruik te maken van allerlei subsidies. In 2003 heeft de Hongaarse regering besloten om ter voorbereiding op de Europese Gemeenschap de nadruk te leggen op sanering van de landbouw en het stimuleren van de industrie en de infrastructuur. Deze keuzes betekenden een drastische vermindering van subsidies in de sociale sector. Voor de ZOM betekende deze beleidswijzigingen dat er geen subsidie beschikbaar kwam voor het geplande dienstencentrum voor gehandicapten. De ZOM heeft samen met de Stichting Habitat een plan ontwikkeld voor de bouw van een werkplaats voor gehandicapten.

Ook dit jaar zijn over en weer bezoeken gebracht. Leerlingen van het Liemers College, locatie Vestersbos zijn in Mátészalka geweest en leerlingen van de TS 138 hebben in september een bezoek aan Zevenaar gebracht.

In augustus is de woon/werk boerderij voor gehandicapten officieel geopend en 20 jonge gehandicapten hebben een mooi onderkomen gekregen.

Vanuit Mátészalka hebben we alle mogelijke medewerking gekregen. De Stichting Habitat, de Maltezer Orde, de stichting Huisvesting voor Ouderen, de Stichting voor Gehandicapten en zeker de Technische School 138 hebben een belangrijk deel van de totstandkoming van de projecten voor hun rekening genomen.

De samenwerking met het nieuwe Gemeentebestuur verloopt minder soepel. Het komende jaar zullen we aandacht besteden om hier verbetering in aan te brengen.

Zonder de grote steun van de Gemeente Zevenaar, van de vele vrijwilligers en de financiële bijdrage van onze sponsors zouden we onze gemeenschappelijke plannen niet hebben kunnen realiseren.

Bijzonder blij zijn we met de ondersteuning en financiële hulp van de Stichting Wilde Ganzen, de Oolgaardt stichting en de subsidie van de NCDO.

De persoonlijke contacten in Mátészalka zijn hartelijk en gastvrij. Wij hopen dat de ZOM ook in de toekomst een bijdrage kan leveren aan de uitbreiding van contacten tussen Zevenaar en Mátészalka, zodat de vriendschap tussen de inwoners van beide steden zal blijven bestaan.

Drs. W.G.H. de Raden, voorzitter ZOM

WAAROM MÁTÉSZALKA?

Vanaf 1991 is er een samenwerkingsverband tussen Zevenaar en de Oost Hongaarse stad Mátészalka. In het kader van deze samenwerking zijn er naast ambtelijke ook diverse andere contacten gelegd, zoals uitwisselingen tussen scholen voor voortgezet onderwijs, de brandweercorpsen, zangkoren, sportverenigingen, verzorgingshuizen en door Rotaryclub "De Liemers".

Mátészalka ligt vlakbij de grens met de Oekraïne en Roemenië. De stad heeft 22.000 inwoners, ze heeft een centrumfunctie voor de regio. In het verleden waren landbouw en industrie de belangrijkste middelen van bestaan. Na de omwenteling zijn veel bedrijven failliet gegaan, omdat de uitvoer naar het Oosten stagneerde.

Met de vrijheid kwam tevens een golf van werkeloosheid. Ruim 20% van de beroepsbevolking heeft geen werk, de werkeloosheid onder de jongeren is nog beduidend hoger. De hoge inflatie, de explosie van de energie prijzen, de extreem hoge rente en de instabiele politieke situatie zijn oorzaak van een nog onzekere toekomst. Mátészalka heeft naarstig gezocht naar een partnerstad in het Westen om te leren hoe men met democratie en vrijheid moet omgaan.

Er is veel energie om te bouwen aan een betere toekomst. Waar het aan ontbreekt zijn de infrastructuur en de financiële middelen.

Met ondersteuning vanuit Nederland is er ook voor de bewoners van Mátészalka hoop op een betere toekomst.

Zeker nu Hongarije in 2004 lid is van de Europese Gemeenschap wordt.

ZEVENAAR ONTMOET MÁTÉSZALKA (ZOM)

De Stichting ZOM heeft als doel " het uitvoeren en ondersteunen van humanitaire projecten in Oost-Europa, in samenwerking met regionale of plaatselijke groeperingen (op bijvoorbeeld kerkelijk, sociaal en onderwijs gebied), met bijzondere aandacht voor de Zevenaarse partnerstad Mátészalka."

De ondersteuning richtte zich in eerste instantie op de meest kwetsbare groepen uit de Hongaarse samenleving, de ouderen, de gehandicapten en de wees- en pleegkinderen.

Het is dan ook na de omwenteling moeilijk om dit systeem te doorbreken.

Mentaliteitsverandering realiseer je niet van de ene op de andere dag. Maar er is ook een groot economisch probleem, door de recessie wordt de toestand voor de kwetsbare groepen er niet beter op.

Hulp is nog steeds noodzakelijk zeker nu de overheid andere prioriteiten heeft. De meest kwetsbare groepen in de Hongaarse samenleving dreigen zonder hulp verderop te raken.

PROJECTEN IN 2003

HONGAARS SPONSORPLAN VOOR WEESKINDEREN (HSP)

Tijdens het bezoek aan het grote weeshuis werd heel duidelijk dat de slechte economische toestand zijn stempel extra hard drukt op de meest kwetsbare groep. Het merendeel van de weeskinderen is van zigeunerafkomst. De primaire voorzieningen van de weeskinderen komen zelfs in gevaar. Soms twee in plaats van drie karige maaltijden, nauwelijks geld voor kleding en goed onderwijs. In 1995 werd ter plekke besloten om structurele hulp te bieden en vanuit Nederland met een sponsorplan te starten voor de 160 weeskinderen uit het grote weeshuis. Maar ook de weeskinderen uit het ZOM Huis (6) en de reeds langer ondersteunde kinderen uit Mátészalka (6 en 8), Vép (10) en Pomáz (5) zijn in het sponsorplan opgenomen. Het aantal sponsoren is jammer genoeg niet gestegen. In januari waren 72 sponsoren lid van het HSP. We hopen voor elk kind een sponsor te vinden. Graag willen we dit jaar de jeugdige gehandicapten uit de woon-/werkboerderij opnemen in het Sponsorplan

UITWISSELINGEN

In mei hebben leerlingen en personeel van het Liemers College, locatie Vestersbos, samen met leerlingen van de TS 138 uit Mátészalka, meegeholpen aan de bouw van een nieuwe Grieks Katholieke kerk. De kerk wordt door leerlingen van de Technische School uit Mátészalka als wekscholingsproject gebouwd. Leerlingen van de TS 138 hebben in september een bezoek gebracht aan het Vestersbos. Voor de meeste leerlingen waren dit de eerste ervaringen met het buitenland. Zij hebben samen met leerlingen van het Vestersbos lessen gevolgd. Verder hebben ze excursies gemaakt naar de Delta Werken, Rotterdam en Amsterdam. De uitwisseling werd afgesloten met een gezamenlijke barbecue op het Vestersbos.

In november hebben vertegenwoordigers van de Gemeente Mátészalka, de Sociale Instellingen en de Gehandicapten een werkbezoek aan Zevenaar gebracht. Zij hebben o.a. Fatima in Nieuw Wehl en de Schreuderhuizen in Arnhem bezocht.

TAFELTJE-DEK-JE PROJECT

In september 1998 is de Maltezer Orde gestart met een tafeltje-dek-je project voor daklozen en ernstig hulpbehoevende gezinnen. Vanaf die tijd krijgen ruim 75 bewoners uit Mátészalka elk weekend warme maaltijden. Verder worden de jongeren uit Roemenië en de Oekraïne die in Mátészalka onderwijs mogen volgen ondersteund met maaltijden. Ook in 2003 heeft de ZOM dit project ondersteund.

In september heeft een grote en breed samengestelde delegatie uit Zevenaar Mátészalka bezocht. Ook hier zijn de contacten tussen de diverse counterparts verder verstevigd en nieuwe contacten gelegd. Tevens is een bezoek gebracht aan de Expo 2002. Ook in Mátészalka is een boek samengesteld ter gelegenheid van 10 jaar stedenband. Tijdens een symposium is aandacht besteed de toetreding van Hongarije tot de Europese Gemeenschap.

TRANSPORT

In december heeft de ZOM een grote partij goederen en speelgoed naar Mátészalka gestuurd. De Maltezer Orde kreeg diverse hulpgoederen zoals rollators voor ouderen en elektrische rolstoelen voor gehandicapten. Dit is voorlopig het laatste transport van de ZOM. Alleen voor speciale gevallen zal de ZOM nog een transport organiseren.

BOERDERIJ VOOR GEHANDICAPTEN

Tijdens een bijeenkomst in augustus is de boerderij voor gehandicapten officieel geopend. De werkzaamheden zijn afgerond en volgens de nieuwe Hongaarse richtlijnen aangepast met een lift.

In de boerderij wonen 19 gehandicapten. Elke dag komen er nog 25 gehandicapten voor dagactiviteiten. Naast de grote boerderij is er een werkplaats en zijn kassen gebouwd voor o.a. groenten en bloemen. De boerderij ligt op het terrein van de Landbouwschool.

De leerlingen van de TS Mátészalka hebben meegewerkt aan de boerderij als bouwwerkplaats. Tijdens twee mei vakanties hebben leerlingen van het Vestersbos ook meegeholpen met de bouwwerkzaamheden.

PROJECT GEHANDICAPTEN

Ter gelegenheid van mijn afscheid als rector van het Liemers College is er in plaats van cadeaus geld ingezameld voor een project voor gehandicapten. Dankzij de bijdrage van de Wilde Ganzen en de NCDO is er ruim € 10.000,00 bij elkaar gekomen. Van dit bedrag zijn diverse kleine projecten voor gehandicapten gerealiseerd. De school voor gehandicapten, het weeshuis, de dagopvang en de boerderij voor gehandicapten hebben daardoor allerlei leermiddelen, materialen en gereedschappen kunnen aanschaffen. Leerlingen van het Liemers College, locatie Vestersbos hebben hun bezoek in mei de verschillende instanties bezocht en de artikelen overhandigd.

WAT GAAN WE IN 2004 DOEN?

In 2004 staat de bouw van een werkplaats voor gehandicapten op het programma. Met de Stichting voor gehandicapten in Mátészalka en de Stichting Habitat zal een plan worden ontwikkeld om de werkplaats te realiseren waar dagopvang plaats kan vinden en gehandicapten een beroep kunnen leren. In mei en september zullen er uitwisselingen plaatsvinden tussen personeel van de Schreuderhuizen uit Arnhem, Fatima uit Nieuw Wehl en personeel van de gehandicapten boerderij uit Mátészalka.

In april gaan leerlingen van het Liemers College voor een uitwisseling naar Mátészalka. Ruim 70 leerlingen en personeelsleden van de locaties Vestersbos en Heerenmäten gaan op werkbezoek bij leerlingen van de school voor Beroepsonderwijs en het Gymnasium. In september brengen de Hongaarse leerlingen een tegenbezoek aan Zevenaar. In september zal een delegatie uit Zevenaar een bezoek brengen aan de Expo in Mátészalka. Ook de andere partnersteden van Mátészalka zullen hierbij aanwezig zijn.

SAMENWERKING IN 2003

Graag wil het bestuur alle sponsors van harte bedanken voor hun bijdrage. Zonder hun steun waren de projecten in Mátészalka niet mogelijk geweest. Met een groot aantal instellingen hebben wij het afgelopen jaar op een prettige en constructieve wijze samengewerkt.

- **De Algemene Stichting Woningbouw Zevenaar** (ASWZ) stelt reeds jaren ruimte en hulpmiddelen beschikbaar en zij zijn steeds bereid de projecten in Mátészalka te ondersteunen, zowel financieel als met mankracht.

- **De Technische School 138** uit Mátészalka heeft veel werk verzet om de samenwerking van de grond te krijgen. Ook hun bijdrage aan de bouwprojecten was geweldig.

- Liemers College, **locatie Vestersbos**, leerlingen en personeel hebben voor de tiende keer een project in Hongarije uitgevoerd en zo een bijdrage geleverd aan de verbetering van de slechte levensomstandigheden van een deel van de bewoners in Mátészalka.

- De **gemeente Mátészalka** is steeds bereid om al het mogelijke te doen om projecten te kunnen realiseren.

- De **gemeente Zevenaar** en met name burgemeester drs. J. de Ruiter en de heer J.E. Krosse zijn steeds bereid om onze activiteiten te ondersteunen.

- De Stichting **WILDE GANZEN** heeft ook in 2003 een premie in het kader van de "Jeugd voor Jeugd" actie voor de projecten van het Liemers College beschikbaar gesteld

- Ook de **Oolgaardt Stichting** heeft het bouwproject van het Vestersbos financieel ondersteund.

- De Nationale Commissie voor Duurzame Ontwikkelingssamenwerking (NCDO) heeft in 2003 eveneens een subsidie beschikbaar gesteld voor het project van de gehandicaptenschool.

- Heel veel dank is de ZOM verschuldigd aan de vele **vrijwilligers** die werkelijk dag en nacht klaar stonden om te helpen. Niets was teveel, kleding en goederen ophalen, sorteren en inpakken, vrachtwagens laden, zelfs 's nachts, spullen repareren. Zonder de inzet van deze vrijwilligers was het werk van de ZOM niet mogelijk.

OVERZICHT SPONSOREN 2003

ASWZ, Algemene Stichting Woningbouw Zevenaar

BAT Zevenaar

Bouwbedrijf H.W. Joosten b.v. Zevenaar

BPC Duiven

Brandweer Zevenaar

Gemeente Zevenaar

Huize Fatima Wehl

Liemers College Zevenaar

MRC IMPEX Zevenaar

NCDO Den Haag

Rabobank Zevenaar

SVZ, Stichting Volkshuisvesting Zevenaar

Schäfer Shop Arnhem

Schoonmaakbedrijf DURANT Arnhem

Streekziekenhuis Zevenaar

Verpleeghuis Zevenaar

Wezenfonds Zevenaar

WILDE GANZEN Hilversum

Woonzorgcentrum "Kelsehof" Didam

Woonzorgcentrum "Pelgromhof" Zevenaar

Woonzorgcentrum "Subenhara" Zevenaar

De Stichting ZOM staat ingeschreven in het register van de Kamer van Koophandel en fabrieken voor centraal Gelderland, dossiernummer S 41.05.23.76.

SAMENSTELLING BESTUUR

Drs. W.G.H. de Raden, voorzitter

F.P. Gieling, vice-voorzitter

A.R.A.M. te Riele, secretaris/penningmeester

W.J. ten Have, bestuurslid

G.M.B van der Heijden, bestuurslid

FINANCIËEL OVERZICHT STICHTING ZOM 2003			
Saldo 01-01-2003			Saldo 31-12-2003
RABO-bank		528,18-	RABO-bank 105.256,18
Kas			Kas
Totaal		1.358,66	Totaal 139.788,22
			Mutatie liquide middelen 2003 138.429,56
Inkomsten	Bedrag		Uitgaven
			Bedrag
Stichting Wilde Ganzen	82.900,89		
Giften Hongaars Sponsorplan	3.652,04	Project Hongaars sponsorplan	3.500,00
Kerstactie	547,50	Project	1.438,57
Diverse giften	3.000,00	Vestersbos/loterijkosten	1.062,64
Bijdrage Olgaardt stichting	4.000,00	Kosten bezoek aan Mátészalka	770,96
Stichting NCDO Matra project	40.840,00	Kosten bezoek uit Mátészalka	193,23
Mátészalka comité bijdrage diverse projecten	2.500,00	Rente en bankkosten	38,43
Terugstorting MOV Herveld	7.367,96	Algemene kosten	1.875,00
Giften Sri Lanka project	500,00	Transportkosten	
Giften Gambia project	2.000,00		
			138.429,56
		Saldo 2003	
	147.308,39		147.308,39